

Zienswijzenreactienota aanvragen omgevingsvergunningen en ontheffingen Wet natuurbescherming voor het oprichten van twee windturbines aan de Oslokade 2 en 9 in Kampen, nabij de Zuiderzeehaven

Op 3 december 2021 zijn bij de gemeente aanvragen voor een omgevingsvergunning ontvangen voor het oprichten en exploiteren van een tweetal windturbines op de percelen Oslokade 2 en 9 in Kampen. Eén aanvraag voor het perceel Oslokade 2 is ingediend door het Waterschap Drents Overijsselse Delta (zaaknr. 103318-2021). De andere aanvraag voor het perceel Oslokade 9 is ingediend door IJsseldelta Wind B.V. (zaaknr. 103341-2021).

Op 30 november 2021 is door de twee aanvragers een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb) gevraagd bij Gedeputeerde Staten van Overijssel van verbodsbepalingen voor soorten van de Vogelrichtlijn en van de Habitatrichtlijn.

Beide aanvragers hebben, bij het indienen van de aanvragen, verzocht om toepassing van de (gemeentelijke) coördinatieregeling op de aanvragen zoals bedoeld in paragraaf 3.6.1. van de Wet ruimtelijke ordening. De gemeenteraad heeft op 21 april 2022 het gevraagde coördinatiebesluit genomen. Deze houdt tevens in dat de benodigde ontheffingen op grond van de Wet natuurbescherming, die nodig zijn voor het oprichten van beide windturbines, ook gecoördineerd worden voorbereid.

De aanvragen omgevingsvergunning zijn in strijd met de geldende bestemmingsplannen en kunnen alleen verleend worden met een zogenaamd projectafwijakingsbesluit. De aanvragen zijn voorzien van een ruimtelijke onderbouwing. De gemeenteraad heeft op 21 april 2022 een ontwerp-verklaring van geen bedenkingen (VVGB) afgegeven. De ontwerp-omgevingsvergunningen, de ontwerp-VVGB en de ontwerp-ontheffingen Wnb en de bijbehorende stukken hebben vanaf 4 mei tot en met 15 juni 2022 ter inzage gelegen. Tijdens de periode van terinzagelegging zijn zes zienswijzen ingediend.

De zienswijzen op de ontwerpbesluiten zijn allen binnen de zienswijzetermijn binnengekomen. Alle reclamanten hebben een aannemelijk belang en/of wonen allen op percelen gelegen in de directe nabijheid van de op te richten windturbines. De zienswijzen zijn hiermee ontvankelijk.

Hieronder worden de zienswijzen (kort samengevat) omschreven en voorzien van een reactie. Deze zienswijzenreactienota is een gezamenlijk product van de gemeente en de provincie. Bij elk onderdeel van elke zienswijze wordt aangegeven op welk ontwerpbesluit deze betrekking heeft en of al dan niet wordt tegemoet gekomen aan de zienswijze en of deze leidt tot een aanpassing van de ontwerp-besluiten.

1. Zienswijze Brink groep, Haatlandhaven 18 (zaaknr. 50332-2022 en 50345-2022)

1.1 Gezondheidsklachten (betreft ontwerp-omgevingsvergunningen/gemeente)

In de Bouwsteen energie Omgevingsvisie van de gemeente staat het volgende: "met kwetsbare bestemmingen als woningen moet overal rekening gehouden worden." Vanuit onze ervaringen uit

het verleden en wanneer de gemeente Kampen deze omgevingsvergunningen toelaat, blijkt al en zal blijken dat dit niet het geval is. Wij wonen en werken immers op Haatlandhaven 18. Ons woon- en leefgenot gaat nog verder achteruit door het plaatsen van twee nieuwe turbines.

Reactie:

Naar de mening van de gemeente wordt in de onderzoeken en de normering voldoende rekening gehouden met de woonbestemmingen op het industrieterrein. Primair zijn de industrieterreinen bestemd voor bedrijven. Hier zijn incidenteel bedrijfswoningen toegestaan. Voor alle aspecten die het woongenot beïnvloeden (geluid, veiligheid en slagschaduw) is onderzoek gedaan en gemotiveerd welke normen hiervoor gehanteerd zijn. Omdat het definitieve turbinetype nog niet bekend is, is gerekend met de turbinetypes die de grootste impact hebben op de omgeving per milieuaspect waardoor de kans aanwezig is dat de feitelijke invulling een lagere impact op de omgeving zal hebben. De gemeente is van mening, na ook de cumulatieve medeweging van effecten van de bestaande turbines, dat door de twee extra turbines de aantasting van het woonklimaat niet zodanig wordt verminderd dat handhaving van de woonbestemming in het geding is.

Deze zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de voorgenomen besluiten.

1.2 Gezondheidsklachten (betreft ontwerp-omgevingsvergunningen/gemeente)

Onze levensvreugde is door de reeds aanwezige windmolens al flink achteruit gegaan, zowel door de slagschaduw als het geluidsniveau (dat laatste zeker in de weekenden). Afgelopen jaar is [AVG Geanonimiseerd] in het ziekenhuis opgenomen door hartproblemen, [AVG Geanonimiseerd] slaapt slecht sinds de eerste windmolens zijn geplaatst. Daarnaast geeft het ons een onveilig gevoel. Zonder genoeg wetenschappelijk bewijs dat de windmolens dit NIET veroorzaken, lijkt het ons niet verstandig om wederom zo dicht bij ons huis en bedrijf meer windmolens te plaatsen.

Reactie:

Het wonen op een gezoneerd industrieterrein geeft per definitie niet dezelfde omgevingskwaliteit als het wonen in een woonwijk of in een landelijke omgeving. De indiener van de zienswijze beroept zich op het voorzorgsprincipe: zolang niet onomstotelijk vaststaat dat de genoemde gezondheidsklachten niet te relateren zijn aan de bestaande windturbines moeten er geen nieuwe worden bijgeplaatst. De gemeente is echter van mening dat gelet op het feit dat de discussie over gezondheidsklachten in het algemeen al jaren speelt en er zover de gemeente bekend geen duidelijke dosis- effect relaties beschikbaar zijn gekomen uit wetenschappelijk onderzoek er geen reden is aan te nemen dat de genoemde gezondheidsklachten – door fysieke oorzaken - verergerd zullen worden door de komst van 2 extra windturbines. Bovendien is wel onderzoek gedaan naar alle bekende hinderaspecten waarbij de normen gelijkgesteld zijn aan de normen die in het Activiteitenbesluit zijn gehanteerd ondanks het gegeven dat voor wonen op een industrieterrein er ook gronden aanwezig zijn juist soepeler normen ten aanzien van bijvoorbeeld geluidshinder of slagschaduw te hanteren. Voor de gemeente is het onmogelijk te controleren in hoeverre de genoemde gezondheidsklachten te relateren zijn aan oorzaken die gevonden worden in de omgevingskwaliteit in de brede zin van het woord dus niet beperkt tot enkel de windturbines noch of deze oorzaken van andere aard hebben.

Deze zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de voorgenomen besluiten.

1.3 Veiligheid (betreft ontwerp-omgevingsvergunningen/gemeente)

Voor kantoorpersoneel hebben wij op eigen kosten raambekleding aangeschaft om op zonnige dagen de overlast van slagschaduw te verminderen (niet geheel te beperken). Dit is niet mogelijk voor ons personeel dat zich op de werkvloer bevindt. Daarnaast klaagt ons personeel over hinder en veiligheid vanwege 'flitsen'.

Reactie:

De genoemde klachten betreffen de bestaande windturbines. Hier aan de orde is in welke mate de nieuwe turbines de klachten verergeren en of voldaan kan worden aan de door de gemeente te stellen normen (dit zijn de normen zoals die in het Activiteitenbesluit zijn gehanteerd). Uit de bij de aanvraag meegeleverde rapportages blijkt dat – met een stilstandsvoorziening – de hoeveelheid slagschaduw niet hoeft toe te nemen. Dit zal in een maatwerkbesluit – zodra het turbinetype definitief bekend is - worden vastgelegd.

Deze zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de voorgenomen besluiten.

1.4 Geluid (betreft ontwerp-omgevingsvergunningen/gemeente)

Er is al een krappe geluidszone op het industrieterrein en lijkt er een gebrek te zijn aan werkelijk gemeten waardes. Daarom vragen wij ons af hoe dit zich verhoudt tot het plafond van het geluid van de bedrijven op het industrieterrein. Gaat dit betekenen dat de Industrie (geluid) met redelijke tijden moet wijken voor windmolens die continue brommen? Is er wel voldoende onderzoek gedaan naar de laagfrequente tonen die de windturbines produceren?

Reactie:

De geluidnormering kent de 31,5 Hz octaafband als de laagste band waarvan het (hoorbare) geluidsniveau moet worden meegewogen in de totale geluidbelasting. Omdat laagfrequent geluid doorgaans beschouwd wordt als geluid onder de frequentie van 100 Hz wordt het merendeel van het laagfrequent geluid meegewogen in de normering. Daarnaast wordt op de berekende of gemeten waarden een correctie voor de hoorbaarheid toegepast (niet alle frequenties zijn bij een gelijke geluiddruk evengoed waarneembaar) dit wordt de zogenaamde A weging genoemd. Ook dit verschilt echter van persoon tot persoon. Als bij een controlemeting blijkt dat er sprake is van een tonaal geluid wordt bij de toetsing aan de norm ook een zogenaamde strafcorrectie van 5 dB toegepast. Een literatuuronderzoek door LBP Sight (Literatuuronderzoek laagfrequent geluid windturbines; september 2013, H. Geleijns en M. Dijkstra, LBPSIGHT in opdracht van AgentschapNL) geeft als conclusie dat laagfrequent geluid van windturbines geen belangrijke rol speelt in slaapverstoring en hinder en dat de A-weging voldoet. Dit neemt niet weg dat incidenteel wel degelijk sprake kan zijn van hinder. Dat er – bij het voldoen aan een geluidnorm – bij een klein percentage van de omwonenden – sprake kan blijven van (ernstige)hinder – is inherent aan het stellen van een geluidnorm en verplicht het bevoegd gezag niet hier aanvullende eisen aan te stellen. Mocht blijken dat er na plaatsing van de turbines sprake is van een tonaal geluid (ongeacht in welke frequentie) dan zal dit als een strafcorrectie van 5 dB worden meegenomen voordat aan de norm voor het langetijd gemiddeldbeoordelingsniveau wordt getoetst.

Wat betreft de zorg die de indiener van de zienswijze uitspreekt of door de komst van de turbines dit niet ten koste gaat van het geluidsniveau dat rechtens toekomt aan de overige bedrijven op het industrieterrein is het antwoord nee. Bij de beoordeling van het cumulatieve geluid wordt getoetst of op de zogenaamde zonebewakingspunten die rondom het industrieterrein zijn gelegen het daar vastgestelde geluidsniveau niet wordt overschreden, zo nee dan zal ook cumulatieve 50 dB(A)

contour de de buitenste zonegrens niet overschrijden. De windturbines hoeven volgens artikel 1 b, lid 2a, van de Wet geluidhinder niet in deze cumulatieve toetsing te worden meegenomen dus zullen zij ook geen belemmering vormen voor de overige bij bedrijven aanwezige geluidrechten.

Deze zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de voorgenomen besluiten.

1.5 Natura2000 (betreft ontwerp-ontheffingen Wnb/provincie)

Tijdens een bespreking in het verleden werd door windkr-8 aangeduid dat ook dit gebied zich in Natura 2000-gebied bevindt. Daarom roept dit bij ons grote vraagtekens op dat het nu ineens wel toegestaan wordt. Is er wel voldoende onderzoek gedaan naar de verschillende soorten die hier (in de omgeving) verblijven?

Reactie:

Het terrein waar de voorgenomen windturbines worden gesitueerd is geen Natura 2000-gebied. Maar het Natura 2000-gebied Rijntakken is op (zeer) korte afstand van dit terrein gelegen. Op grond van artikel 2.7 van de Wet natuurbescherming (Wnb) is een vergunning noodzakelijk als een project significante effecten kan hebben voor een Natura 2000 gebied. Volgens artikel 2.8 van de Wnb is nodig dat voor een vergunningplichtig project een passende beoordeling van de gevolgen voor het Natura 2000 gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied te worden opgesteld. Deze doelstellingen zien op de specifieke habitattypen en soorten waarvoor de gebieden zijn aangewezen.

Dit is in de aanvraag nader onderzocht. In de aanvraag is een voortoets opgenomen waarin de mogelijke effecten op het dichtstbij gelegen Natura 2000-gebied, Rijntakken, en de verderop gelegen Natura 2000 gebieden zijn beschouwd (deze zijn opgenomen in hoofdstuk 9 en 10 van het rapport Natuurtoets twee windturbines Kampen). De voortoets beschrijft de effecten van de windmolens aan de Oslokade 2 en Oslokade 9 samen. Op basis van de voortoets is een aanvraag niet noodzakelijk omdat er geen significante effecten van deze windmolens worden verwacht. De provincie Overijssel heeft deze toetsing positief beoordeeld. In de ontheffingen Wet natuurbescherming is deze beoordeling weergegeven in overweging "C.1.2.3 Relevante overige besluiten".

Deze zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de voorgenomen besluiten.

1.6 Investeren (betreft ontwerp-omgevingsvergunningen/gemeente)

In de Bouwsteen energie wordt tevens aangekaart dat er veel waarde wordt gehecht aan financiële participatie en dat alle lokaal verbruikte energie lokaal opgewekt wordt. Daarom wil men dat er lokaal gelegenheid wordt gegeven om financieel in grootschalige projecten te participeren. Bij meerdere gesprekken die wij hebben gevoerd met het Waterschap blijkt dat wij zelf geen gebruik kunnen maken van de (over)capaciteit van de windmolen. Dit is niet conform "alle lokaal verbruikte energie wekken we lokaal duurzaam op..". En daarnaast blijkt (financiële) participatie ook geen mogelijkheid te zijn. Graag zien wij tegemoet hoe gemeente Kampen hierin wel denkt te kunnen participeren.

Reactie:

De gemeente stelt zich op het standpunt dat gelet op het feit dat de turbines zich op een industrieterrein bevinden en niet in het landelijk gebied of in de nabijheid van een dorpskern, waarbij industrieterrein primair voor bedrijven en hun activiteiten is ingericht en gefinancierd worden door lokale partijen (ondernemers of waterschap), er geen sprake van is dat de lusten niet

lokaal blijven. Daarom wordt in voldoende mate aan de criteria van de Bouwsteen energie voldaan. Deze Bouwsteen energie is door de raad als toetsingsinstrument vastgesteld voor grootschalige ontwikkelingen ten behoeve van de opwekking van duurzame energie met zon of wind. Hierin is het streven benoemd (geen harde eis) dat de lusten voor 50 % lokaal blijven. Wat betreft zowel de windturbine gepland op het terrein van de IJsselDelta Terminal als op het terrein van het Waterschap kan gesteld worden dat de lusten 100 % lokaal blijven bij ondernemers of bij het Waterschap. Later is de Bouwsteen energie door de raad voor windturbines aangescherpt waarbij 50 % lokale participatie een eis was. De initiatiefnemers zijn hierdoor niet verplicht op zoek te gaan naar meerdere of andere participanten.

Deze zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de voorgenomen besluiten.

1.7 Investeren (betreft ontwerp-omgevingsvergunningen/gemeente)

Daarnaast rees bij ons de vraag hoe er bij het perceel van het Waterschap nu ineens ruimte lijkt te zijn voor een windmolen en zonnepanelen. Hebben burgers altijd teveel betaalt aan het Waterschap voor ruimte die onnodig was? Verkoop van gronden was eerlijker en logischer geweest, dan wanneer het Waterschap ineens als energieleverancier gaat fungeren. Hoe gaan deze kosten ingezet worden voor de burgers uit Kampen, die immers hinder hebben van deze windmolens? Of gaat de opbrengst van deze windturbines door de gemene deler, waarbij inwoners die geen gigantische windmolen in de achtertuin hebben staan, ook zogenaamd minder gaan betalen? Zo'n windmolen plaatsen is ook kostbaar. Financiële onderbouwing ontbreekt naar onze mening.

Reactie:

De gemeente is geen partij noch daartoe bevoegd antwoorden te geven op vragen en suggesties ten aanzien van de hoogte van de waterschapsbelasting of het handelen van het Waterschap met in haar eigendom zijnde gronden. In het kader van de nu onderliggende procedure is hetgeen naar voren wordt gebracht in deze zienswijze geen afwegingskader.

Deze zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de voorgenomen besluiten.

1.8 Potentie bedrijf (betreft ontwerp-omgevingsvergunningen/gemeente)

Uit de gesprekken met het Waterschap is gebleken dat er alleen rekening gehouden wordt met de huidige bebouwing van ons perceel. Wanneer deze omgevingsvergunning goedgekeurd wordt, kunnen wij ons bedrijf dan (indien gewenst) wel verder uitbreiden in de richting van de windmolen? Als blijkt dat de windmolen er veroorzaker van is dat dit niet kan, gaan wij dan niet aan de functie van een 'industrieterrein' voorbij?

Reactie:

De buitenste veiligheidscontour rond de geplande turbine bij het Waterschap valt niet over het terrein van de firma Brink en beperkt daardoor op geen enkele wijze de bestaande of voorgenomen activiteiten. Uitgangspunt bij de beoordeling van de aanvraag is dat gekeken wordt naar de maximaal toelaatbare planologische situatie ter plaatse van de firma Brink. Wat betreft slagschaduw achten wij het aannemelijk dat door de voorgenomen stilstandsvoorziening ten behoeve van de bedrijfswoning op het perceel ook verder geen beperkingen optreden. Ook niet voor nieuwe situaties op het terrein van Brink. Voor het geluidsaspect geldt dezelfde redenering.

Deze zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de voorgenomen besluiten.

1.9 Potentie bedrijf (betreft ontwerp-omgevingsvergunningen/gemeente)

Daarnaast zijn ons pand en gronden nu al voor ons (en voor toekomstige kopers) veel minder plezierig om te wonen, te werken en te verblijven. Uit onderzoek is gebleken dat de waarde van woningen hard achteruit gaan als zij in de buurt van een windmolen staan (kan oplopen tot 30%), dan kunt u zich vast voorstellen hoe hard de waarde van een bedrijf en van het bedrijventerrein achteruit gaat als er een windmolen bijna naast het perceel gesitueerd is. Niet alleen de waarde van ons vastgoed gaat door de plaatsing van deze windturbines hard achteruit, ook worden onze zonnepanelen veel minder benut door slagschaduw. Was het niet gemeente Kampen die zei dat zon voor wind gaat?

Reactie:

Eventuele waardevermindering van vastgoed is geen overweging die in deze procedure wordt meegewogen. Het wonen op een industrieterrein waar allerlei ontwikkelingen mogelijk zijn en waar het woonklimaat weliswaar tot op zekere hoogte bescherming geniet brengt mee dat bepaalde maatschappelijke ontwikkelingen te verwachten zijn en als een algemeen maatschappelijk risico dienen te worden geaccepteerd. De Wet ruimtelijke ordening kent een procedure waarbij beroep kan worden gedaan op planschade als gevolg van een planologische wijziging. Men kan daartoe een verzoek indienen bij de gemeente nadat de planologische procedure onherroepelijk is geworden.

Deze zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de voorgenomen besluiten.

1.10 Sterfte van vogels (betreft ontwerp-ontheffingen Wnb/provincie)

In de zienswijze wordt (samengevat) ten aanzien van de ontheffingen en het mogelijke effect op vogels weergegeven dat 2 koppeltjes zwanen terug gekomen zijn. Dat het bij de drie waterbassins van het Waterschap in de zomer en winter wemelt van de watervogels. Bij één van de bestaande windturbines is een moedereend dwars door midden aangetroffen. Dit roept de vrees op dat de nieuwe windturbines een zwaard van Damocles zullen zijn voor de lokaal verblijvende eenden en andere watervogels. Daarnaast worden in de zienswijze twee zinsneden uit het ecologisch rapport aangehaald “Lokale vogels vermijden de omgeving van de windturbine” en “Vogels die zijn zeer mobiel en kunnen binnen de invloedssfeer van het windpark terechtkomen en dan nadelige effecten ondervinden”.

Reactie

Sterfte van vogels is een effect dat kan optreden bij windturbines. In de natuuronderzoeken en in de ontwerp-ontheffingen Wnb is hier veel aandacht aan besteed. Dit is ook één van de redenen dat een ontheffing noodzakelijk is. Op grond van artikel 3.1 lid 1 van de Wet natuurbescherming is het verboden vogels opzettelijk te doden of te vangen. Wij verwijzen hiervoor naar paragraaf C 3 (en specifiek subparagraaf C 3.1.2) van de overwegingen, waarin een uitgebreide beschrijving en toetsing van de effecten op beschermde soorten is opgenomen. Volgens artikel 3.3 lid 4 van de Wet natuurbescherming mag alleen ontheffing worden verleend als er een wettelijk belang is, alternatieven ontbreken en de effecten niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding. Deze punten zijn in paragraaf C 3.1.2, C 3.1.4 en C.3.1.5 van de overwegingen weergegeven en getoetst. Het project voldoet aan deze wettelijke voorwaarden, waardoor er geen belemmeringen zijn voor de Provincie Overijssel om de aangevraagde ontheffingen af te geven.

Deze zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de voorgenomen besluiten.

1.11 Overige zaken (betreft ontwerp-omgevingsvergunningen/gemeente)

Door dit toe te staan wijken de windmolens af van de beleidslijn om in een lijn-opstelling te staan.

Reactie:

Op industrieterreinen geldt de eis van een lijn of park-opstelling niet omdat daar ook onder voorbehoud solitaire turbines toelaatbaar zijn. Het betreft ook 2 aparte aanvragen om een omgevingsvergunning door 2 verschillende initiatiefnemers die verder geen zakelijke of functionele relatie hebben.

Deze zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de voorgenomen besluiten.

1.12 Overige zaken (betreft ontwerp-omgevingsvergunningen/gemeente)

De hoogte en het type gaat afwijken van de huidige windmolens, waardoor het zicht op de molens een rommeltje wordt.

Reactie:

Voor de twee windturbines is een landschappelijke analyse uitgevoerd. Hoewel de nieuwe turbines groter zijn van formaat dan de bestaande, is dit verschil op grotere afstand nauwelijks waarneembaar. Uit de gemaakte visualisaties blijkt dat vanaf het open omringende landschap de nieuwe turbines nauwelijks extra impact hebben en opgaan in het bestaande cluster van turbines.

Deze zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de voorgenomen besluiten.

De ingediende zienswijze is ongegrond en geeft geen aanleiding tot het wijzigen van de ontwerp-besluiten

2. Zienswijze IJsseldelta Wind B.V., (één van de aanvragers) (zaaknr. 58664-2022)

2.1 Externe veiligheid – voorwaarden PR10-06 en PR10-05 contour (betreft ontwerp-omgevingsvergunningen/gemeente)

In onze aanvraag hebben we aansluiting gezocht bij de wet- en regelgeving in artikel 3.15a van het Activiteitenbesluit. Echter hebben wij geconstateerd dat in het ontwerpbesluit deze regeling incorrect is overgenomen. Bij de overwegingen (onderdeel externe veiligheid) staat de volgende passage:

Op beide locaties (Oslokade 2, Oslokade 9) geldt dat de PR10-06 contour buiten de grens van de inrichting treedt. Binnen deze contour mogen geen beperkt kwetsbare bestemmingen zoals genoemd in het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (Bevi) voorkomen (anders dan tot de eigen inrichting behorend). Deze gebruiksbeperking kan leiden tot planschade.

Deze passage gaat verder dan noodzakelijk en stelt dat binnen de PR10-06 contour ook geen beperkt kwetsbare objecten zijn toegestaan. Daarmee worden omliggende bedrijven onevenredig beperkt in hun bouw- en gebruiksmogelijkheden, wat nooit de intentie is geweest van de aanvrager. Wij verzoeken u daarom deze passage te corrigeren door op te nemen dat binnen de PR10-06 contour alleen geen kwetsbare objecten zijn toegestaan.

Naast het ontwerpbesluit voor de windturbine op Oslokade 9 ligt ook het ontwerpbesluit voor de windturbine op Oslokade 2 ter inzage. Graag zien wij ook in dit ontwerpbesluit de betreffende passage gecorrigeerd.

Reactie:

Het veiligheidsbeleid van de gemeente Kampen is vastgelegd in de door de raad op 29 mei 2013 vastgestelde nota: Kampen IJsselsterk veilig. Deze nota verzet zich tegen situaties waarbij de 10-6 contour buiten de inrichting zal komen te liggen tenzij er binnen deze contour (dus op terreinen van derden) zich geen (beperkt) kwetsbare objecten zullen vestigen (of aanwezig zijn). Voor de bestaande turbines is hier reeds van afgeweken (de 10-6 contour ligt buiten de grens van de inrichting) en voorgesteld wordt dat ook in deze situatie te doen door de raad bij de afgifte van de verklaring van geen bedenkingen tevens toe te laten staan dat de 10-6 contour buiten de inrichting komt te liggen en de 10-5 contour voor de turbine op het terrein van IJDT de eigen inrichtingsgrens voor maximaal 5 meter mag overschrijden op gronden van derden en voor het Waterschap een soortgelijke bepaling op te nemen waarbij de 10-5 en 10-6 contouren vastgelegd zijn op de bij de aanvraag behorende kaarten. In het bestemmingsplan zullen vervolgens deze contouren worden vastgelegd.

In de ontwerpvergunningen staan abusievelijk beperkingen genoemd ten aanzien van wat mogelijk is binnen de 10-6 contour. Deze beperkingen gelden echter alleen binnen de 10-5 contour conform het gestelde in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI).

De tekst zal daarom worden aangepast.

De ingediende zienswijze is gegrond en leidt tot de volgende aanpassingen in de ontwerp-omgevingsvergunningen:

Binnen de 10-6 contour zijn geen kwetsbare objecten toegestaan zoals gedefinieerd in het Bevi

Binnen de 10-5 contour zijn geen kwetsbare en geen beperkt kwetsbare objecten toegestaan zoals gedefinieerd in het Bevi.

2.2 Externe veiligheid – voorwaarden PR10-06 en PR10-05 contour (betreft ontwerp-omgevingsvergunningen/gemeente)

Zoals hiervoor al vermeld is het nooit de intentie van de aanvrager geweest om omliggende bedrijven onevenredig te beperken in hun bouw- en gebruiksmogelijkheden. Zo is bewust gekozen om de PR10-05 contour voor de windturbine op de IJssel Delta Terminal te beperken tot 64 meter in plaats van de gangbare halve rotordiameter (70 meter). Met een maximale afstand van 64 meter wordt geborgd dat de contour niet meer dan 5 meter buiten de perceelsgrens van IJssel Delta Terminal kan komen. In deze zone is op grond van het geldende bestemmingsplan geen bebouwing mogelijk, waardoor de eigenaar van het naastgelegen bedrijfsperceel geen beperkingen ondervindt.

Wij hebben echter geconstateerd dat deze afstand van 64 meter niet als voorwaarde is overgenomen in het ontwerpbesluit van Oslokade 9. Wij verzoeken u om dit alsnog te doen.

Reactie:

Zie 2.1.

De ingediende zienswijze is gegrond en leidt tot de volgende aanpassingen in de ontwerp-omgevingsvergunningen:

Op beide locaties geldt dat de 10-6 contour buiten de grens van de inrichting treedt. Binnen deze contour mogen geen kwetsbare bestemmingen zoals genoemd in het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (Bevi) voorkomen (anders dan tot de eigen inrichting behorend) en de contour van de PR10-05 voor de windturbine op de IJsselDelta Terminal wordt beperkt tot 64 m.

3. Tauw BV, namens Van Wijk & Olthuis B.V., eigenaar terrein aan de Oslokade (zaaknr. 59167-2022 en 59188-2022)

Inleiding

In de zienswijze wordt aangegeven dat deze zich ook richt tegen de ontwerp ontheffingen Wnb van de provincie. Echter inhoudelijk wordt hier geen zienswijze over kenbaar gemaakt. Daarom kan er ook niet inhoudelijk op worden ingegaan.

3.1 Externe veiligheid – voorwaarden PR10-06 en PR10-05 contour (betreft ontwerp-omgevingsvergunningen/gemeente)

In de rapporten van Pondera zijn de risicocontouren opgenomen. Door Van Wijk en Olthuis wordt geconstateerd dat de Plaatsgebonden Risicocontour (PR)10-6 contour nagenoeg geheel over haar gronden valt en dat tevens een deel van de 10-5 contour over haar terreindeel ligt en dat slechts een heel klein deel van het bedrijfsterrein niet overlapt wordt door een risicocontour.

Deze contouren belemmeren Van Wijk en Olthuis in de mogelijkheden die de gronden hebben. Tevens wordt de waarde van de terreinen hiermee aangetast.

Reactie:

De 10-5 contour zal worden beperkt tot maximaal 5 meter buiten de grens van de inrichting van IJDT. Daarmee geeft deze contour gelet op de al geldende beperkingen vanuit het vigerende bestemmingsplan geen extra beperkingen voor het genoemde perceel. De 10-6 contour geeft mogelijk wel beperkingen ten aanzien van de vestiging van nieuwe kwetsbare objecten zoals gedefinieerd in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI). Gelet op de in praktijk al heersende beperkingen in het vigerende bestemmingsplan zijn vloeien hier in praktijk wellicht geen extra beperkingen uit voort maar geheel uit te sluiten valt dit niet. Daarvoor is het mogelijk na het onherroepelijk worden van de vergunningen om vergoeding van planschade te verzoeken op grond van de Wro.

De zienswijze is gegrond en leidt tot de volgende aanpassingen in de ontwerp-omgevingsvergunning:

De contour van de PR10-05 voor de windturbine op de IJsseldelta terminal wordt beperkt tot 64m.

3.2 Externe veiligheid – voorwaarden PR10-06 en PR10-05 contour (betreft ontwerp-omgevingsvergunningen/gemeente)

In de voorschriften is gesteld dat binnen de PR 10-6 contour geen beperkt kwetsbare bestemmingen zoals genoemd in het Besluit Externe veiligheid Inrichtingen (Bevi) mogen voorkomen. Dit betekent dat conform punt b en g (Bevi), op veel percelen geen bedrijfsbebouwing of kantoren mogelijk zijn. De gronden zijn hierdoor ongeschikt geworden voor de bestemming Bedrijventerrein die ze ook hebben.

Bij de aankoop van de gronden was dit niet voorzien, waardoor Van Wijk en Olthuis aanzienlijke planschade lijdt.

Daarnaast lopen overleggen met partijen die de gronden zouden willen aankopen van Van Wijk en Olthuis nu vast op de onduidelijke mogelijkheden van de gronden.

Reactie:

In de ontwerpvergunningen staan abusievelijk beperkingen genoemd ten aanzien van wat mogelijk is binnen de 10-6 contour. Deze beperkingen gelden echter alleen binnen de 10 -5 contour conform het gestelde in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI).

De tekst zal daarom worden aangepast.

De zienswijze is gegrond en leidt tot de volgende aanpassingen in de ontwerp-omgevingsvergunningen:

Binnen de 10-6 contour zijn geen kwetsbare objecten toegestaan zoals gedefinieerd in het Bevi

Binnen de 10-5 contour zijn geen kwetsbare en geen beperkt kwetsbare objecten toegestaan zoals gedefinieerd in het Bevi.

3.3. Externe veiligheid – voorwaarden PR10-06 en PR10-05 contour

Naast de 10-6 contour loopt ook een deel van de 10-5 contour over het perceel van Van Wijk en Olthuis, hetgeen in verre mate beperkend is voor de mogelijkheden van de gronden. In de meeste gevallen is het verplicht de 10-5 contour binnen de grenzen van de eigen inrichting te houden, zodat andere partijen niet benadeeld worden door de activiteiten.

Van Wijk en Olthuis ziet graag een regeling voor de overschrijding van de eigen perceelsgrenzen met de berekende 10-5 contour.

Reactie:

Zie reactie bij 2.1.

De zienswijze is gegrond en leidt tot de volgende aanpassingen in het ontwerp-besluit:

Op beide locaties geldt dat de 10-6 contour buiten de grens van de inrichting treedt. Binnen deze contour mogen geen kwetsbare bestemmingen zoals genoemd in het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (Bevi) voorkomen (anders dan tot de eigen inrichting behorend) en de contour van de PR10-05 voor de windturbine op de IJsseldelta terminal wordt beperkt tot 64 m.

4. Tauw B.V, namens PTC Kampen B.V., toekomstig eigenaar naastliggend terrein aan de Oslokade (zaaknr. 58694-2022 en 58715-2022)

Inleiding

In de zienswijze wordt aangegeven dat deze zich ook richt tegen de ontwerp ontheffingen Wnb van de provincie. Echter inhoudelijk wordt hier geen zienswijze over kenbaar gemaakt. Daarom kan er ook niet inhoudelijk op worden ingegaan.

4.1 Externe veiligheid – voorwaarden PR10-06 en PR10-05 contour (betreft ontwerp-omgevingsvergunningen/gemeente)

In de rapporten van Pondera zijn de risicocontouren opgenomen. Door PTC Kampen wordt geconstateerd dat de Plaatsgebonden Risicocontour (PR)10-06 contour nagenoeg geheel over haar beoogde bedrijfsterrein valt en dat slechts een heel klein deel van het bedrijfsterrein niet overlapt wordt door een risicocontour. Deze contour belemmert PTC Kampen in haar ontwikkelingen doordat gesteld is dat binnen deze contour geen beperkt kwetsbare bestemmingen zoals genoemd in het Besluit Externe veiligheid Inrichtingen (Bevi) mogen voorkomen.

Dit betekent dat conform punt g. (Bevi), op veel percelen geen bedrijfsbebouwing mogelijk is. PTC Kampen heeft in haar plannen bedrijfsgebouwen, procesinstallaties, een tankenpark, utilities en een kantoorgebouw voorzien. Dit betreffen gebouwen en installaties die niet vallen onder artikel 1, onderdeel l., onder c. van het besluit Bevi, het kantoor oppervlak is kleiner dan 1.500 m² en het aantal aanwezige mensen is beperkt.

De gebouwen en installaties vallen onder de definitie van beperkt kwetsbare bestemmingen, waardoor de contouren en de gestelde voorwaarden hieraan in de ontwerp-omgevingsvergunning een bedreiging voor het bestaansrecht van PTC Kampen zijn.

Reactie:

Zie reactie bij 2.1.

4.2 Externe veiligheid – voorwaarden PR10-06 en PR10-05 contour (betreft ontwerp-omgevingsvergunningen/gemeente)

PTC Kampen hecht veel waarde aan een goed functionerende rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) direct naast haar terrein, aangezien het afvalwater van PTC Kampen ook naar deze RWZI moet. De RWZI met de windmolen zijn als één inrichting aangevraagd, in tegenstelling tot de windmolen aan de Oslokade 9 en de reeds aanwezige windmolens. Hierdoor hoeft er bij de beoordeling formeel geen rekening gehouden te worden met objecten met een hoge infrastructurele waarde. De RWZI is van groot belang voor PTC Kampen maar ook voor de overige bedrijven en de stad Kampen en daarmee van hoge infrastructurele waarde.

Vanuit een zorgplicht gedachte en de basistaak van het waterschap is PTC Kampen geïnteresseerd hoe bij een eventueel incident met de windmolen de zuiveringsactiviteiten van de RWZI gewaarborgd blijven.

Reactie:

Activiteiten binnen het terrein van de RWZI vallen onder de verantwoordelijkheid van het Waterschap. Ook hoe in geval van een calamiteit met een (eigen) windturbine de werking van de zuivering wordt geborgd c.q. wordt hersteld.

Op grond van de RIVM-rapportage 2021-0234 wordt de faalkans zeer laag ingeschat waarbij een falen niet direct tot schade aan de installaties hoeft te leiden, m.a.w. de kans dat door een falen ook de zuivering zal stagneren is per definitie nog kleiner. Voor de gemeente is dit echter geen afweging gelet op de taak en verantwoordelijkheid van het Waterschap zelf in deze situatie waarbij zij zelf eigenaar zijn van zowel zuivering als windturbine.

Deze zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de voorgenoemen besluiten.

4.3 Externe veiligheid en belemmering actuele bedrijfsvoering (betreft ontwerp-omgevingsvergunningen/gemeente)

Binnen de PR 10-06 contour gaan zich een aantal bedrijfsgebouwen/installaties met activiteiten bevinden (opslagtanks met pyrolyse olie, chemische installaties, verlaadplaats plastics, utiliteiten, kantoorruimte, bluswater, opslag chemicaliën, et cetera). Hoewel dit in de zin van het Bevi (art. 1) geen kwetsbare objecten maar wel beperkt kwetsbare objecten zijn, willen wij toch benadrukken dat met name het productiegebouw met installaties en de opslagtanks essentiële onderdelen zijn van de bedrijfsvoering van PTC Kampen.

Reactie:

Geconstateerd wordt dat de 10-5 risicocontour niet over het terrein van PTC loopt en daaruit ook geen beperkingen voortvloeien. Dat geldt wel voor de 10-6 contour maar in praktijk lijkt dit vooralsnog ook geen beperkingen op te leveren. Daarvoor bestaat indien noodzakelijk of gewenst een schadevergoedingsprocedure op grond van de Wro. Opgemerkt wordt dat nu gebleken is dat PTC zelf een Bevi inrichting blijkt te zijn er nog een bestemmingsplanprocedure gevolgd dient te worden waarbij een QRA (kwantitatieve risico analyse) overlegd dient te worden voordat de gemeenteraad kan besluiten hier wel of geen medewerking aan te verlenen. In deze QRA zal ook de trefkans door een windturbine(onderdeel) moeten worden meegenomen.

Deze zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de voorgenomen besluiten.

4.4 Externe veiligheid en belemmering actuele bedrijfsvoering (betreft ontwerp-omgevingsvergunningen/gemeente)

Beschadiging kan aanzienlijke gevolgen hebben die als domino-effecten kunnen worden gekenmerkt:

- Het ineens vrijkomen van een grote hoeveelheid pyrolyse olie uit de opslagtanks zal de bedrijfsvoering van de naast PTC Kampen gelegen rioolwaterzuivering in grote mate kunnen verstoren
- Beschadiging van het productiegebouw en installaties zal de procesvoering maandenlang onmogelijk maken, hetgeen ertoe leidt dat de recycling- en chemieketen in gevaar komt, evenals gestelde duurzaamheidsdoelstellingen
- Beschadiging van het productiegebouw en kantoorpand kan ertoe leiden dat de fundering van het gebouw zal bezwijken. Afhankelijk van de omvang van de schade staan daarmee levens van werknemers van PTC Kampen op het spel.

Reactie:

Zie de reactie bij 4.3.

4.5 Externe veiligheid en belemmering actuele bedrijfsvoering (betreft ontwerp-omgevingsvergunningen/gemeente)

Ook betekent het dat medewerkers van PTC Kampen een verhoogd risico lopen op eventueel letsel dan wel schade. Op terrein van PTC Kampen zijn gedurende de dag periode meerdere medewerkers en chauffeurs aanwezig binnen de geprojecteerde PR 10-06 contouren (beslaan nagenoeg gehele terrein), daarnaast vinden er binnen de contouren vervoersbewegingen plaats.

Reactie:

Zie de reactie op 4.3. Uit de door PTC nog in te dienen QRA (en nadat deze is beoordeeld door de Omgevingsdienst en de Veiligheidsregio) zal moeten blijken in welke mate dit verhoogde risico optreedt. Vooralsnog zien wij geen beletsel voor het bestaan van de beide inrichtingen naast elkaar. Bovendien zal het personeel van PTC bestaan uit zelfredzame personen die zich bewust zullen zijn van deze risico's en de eventuele acties die van hen verwacht worden in geval van een calamiteit. De gemeente gaat er niet van uit dat de iets verhoogde risico's zullen leiden tot serieuze belemmeringen.

Deze zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de voorgenomen besluiten.

4.6 Toekomstige bedrijfsvoering (betreft ontwerp-omgevingsvergunningen/gemeente)

De contouren beperken de mogelijkheden van de gronden, daarnaast moet rekening gehouden worden met deze contouren als een bedrijf zelf risicovolle activiteiten wil uitvoeren en er mogelijk sprake kan zijn van een domino-effect. De risico's voor de locatie worden hiermee vergroot. Het zou wenselijk zijn als de risicocontouren binnen de eigen inrichtingsgrens worden gehouden.

Reactie:

De 10-5 contour beperkt het terrein van PTC niet, de 10-6 contour mogelijk wel. De gemeente acht de productie van duurzame energie echter dermate van belang, ook als onderdeel van de invulling van het RES-bod – dat zij hier wel toestemming voor wil verlenen. Gelet op de in praktijk al heersende beperkingen in het vigerende bestemmingsplan vloeien hier in praktijk wellicht geen extra beperkingen uit voort maar geheel uit te sluiten valt dit niet. Daarvoor is het mogelijk na het onherroepelijk worden van de besluiten een planschadeverzoek in te dienen op grond van de Wro.

Deze zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de voorgenomen besluiten.

4.7 Toekomstige bedrijfsvoering

Voor de bedrijfsvoering van PTC betekent dit verder dat toekomstige realisatie van een eventuele kantoorfunctie met een vloeroppervlak meer dan 1.500 m² (kwetsbaar object) binnen de aangegeven risicocontour niet mogelijk is.

Reactie:

Zie reactie bij 4.6.

Deze zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de voorgenomen besluiten.

4.8 Toekomstige bedrijfsvoering (betreft ontwerp-omgevingsvergunningen/gemeente)

In het door aanvrager opgestelde Externe veiligheidsrapport is ervan uit gegaan dat PTC Kampen, in de rapportage nog Petrogas genoemd, geen Bevi inrichting betreft. Inmiddels is duidelijk dat er wel sprake is van een Bevi inrichting en moet door PTC Kampen een QRA opgesteld worden. In deze QRA moet door de publicatie van de ontwerp-beschikking ook rekening worden gehouden met de risico's van de windmolens. Dit maakt dit onderzoek lastiger, maar ook kan er een situatie ontstaan waarbij de combinatie van beiden niet mogelijk is. Het verkleinen van de risicocontour van de windturbine bij het Waterschap zou daarom wenselijk zijn. Afgaande op de veiligheidscontouren zijn de nu beoogde windmolens hoger/groter dan de reeds aanwezige windmolens op het bedrijventerrein. Er is echter nog geen zekerheid over de omvang van de te realiseren windmolens.

Reactie:

Pondera is destijds bij haar onderzoek t.b.v. de risico's uitgegaan van door PTC verstrekte informatie waarbij toen de veronderstelling was dat dit géén Bevi inrichting betrof. Uitgangspunt is nu de in de aanvraag opgenomen maximumhoogte en -diameter waar de rapportages van uitgaan. Mogelijk valt dit in praktijk mee, maar het uitgangspunt blijft de maximaal aangevraagde omvang en maten van de windturbines. Het Waterschap en PTC hebben onderling contact gehad om de activiteiten af te stemmen. De gemeente beoordeelt de informatie die bij de aanvraag is gevoegd, tenzij blijkt dat deze informatie niet juist is. De provincie zal, als bevoegd gezag, de aanvraag van PTC toetsen inclusief de bijbehorende QRA waarbij evenals voor de 10-6 contour van het Waterschap medewerking van de gemeente noodzakelijk is indien deze contour buiten de inrichting komt te liggen, net als voor de vestiging van een Bevi bedrijf gelet op het gestelde in het bestemmingsplan.

Deze zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de voorgenomen besluiten.

4.9 Toekomstige bedrijfsvoering (betreft ontwerp-omgevingsvergunningen/gemeente)

Tevens wordt geschreven in de aanvraag dat wanneer de situatie anders is, de effecten van de veranderingen door de aanvrager van de windmolens in een later stadium inzichtelijk gemaakt worden. De realisatie van een Bevi inrichting naast een windmolen en een nog onbekende grootte van de windmolens, geeft een onzekere situatie ten aanzien van de risico's en de nu geschetste contouren. Waardoor de vraag rijst of er wel een juiste afweging is gemaakt bij het opstellen van de ontwerp-beschikkingen.

In haar plannen had PTC Kampen in eerste instantie rekening gehouden met de bestaande windmolens zoals opgenomen in het bestemmingsplan en haar opslagen met gevaarlijke stoffen buiten de contouren van deze windmolens gepositioneerd. Dit om toekomstige belemmeringen te voorkomen en uit het oogpunt van risico's mijden een zo veilig mogelijk situatie te creëren. Door de nu gepresenteerde risicocontouren van de windmolens is het voor PTC Kampen niet meer mogelijk om haar installatie buiten deze contouren te plaatsen, waardoor een gevoel van onveiligheid ontstaat. PTC Kampen zal wellicht ook extra maatregelen moeten treffen om haar activiteiten inpasbaar te krijgen.

PTC Kampen ziet graag dat deze effecten (zie eerste alinea) in een samenwerking inzichtelijk worden gemaakt en dat dit wordt uitgewerkt. Waar nodig levert PTC Kampen graag input om de risico's en beperkingen inzichtelijk te krijgen.

Reactie:

De gemeente is zich ervan bewust dat het toestaan van risicocontouren buiten de eigen inrichtingen impact kan hebben op naastgelegen terreinen en activiteiten. De gemeente heeft waardering voor het overleg dat beide partijen onderling hebben gezocht ondanks het feit dat desalniettemin zienswijzen zijn ingediend. Feit is dat PTC net zo goed als het Waterschap voor haar activiteiten afwijkt van hetgeen wat is toegestaan in het vigerende bestemmingsplan waardoor aparte raadsbesluiten nodig zullen zijn voor beide inrichtingen. Deze procedures lopen niet parallel maar de door het Waterschap ingediende stukken geven geen aanleiding te vermoeden dat door de vestiging van een windturbine de door PTC gewenste activiteiten onmogelijk worden gemaakt. Het was ook wenselijk geweest als PTC reeds eerder een QRA had opgesteld en deze bijvoorbeeld als onderdeel van de zienswijze had ingediend waardoor ook inhoudelijk een betere beoordeling van de door haar genoemde mogelijke beperkingen plaats had kunnen vinden.

Doordat dit nu in het kader van een apart proces zal plaats vinden is niet uit te sluiten dat de aanwezigheid van de windturbine als een randvoorwaarde zal gelden voor het beoordelen van PTC, afhankelijk van het verloop van beide procedures, nu een gelijktijdige beoordeling niet mogelijk is.

Gelet op de in praktijk al heersende beperkingen in het vigerende bestemmingsplan vloeien hier in praktijk wellicht geen extra beperkingen uit voort maar geheel uit te sluiten valt dit niet. Daarvoor is het mogelijk na het onherroepelijk worden van de besluiten een planschadeverzoek in te dienen op grond van de Wro.

Deze zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de voorgenomen besluiten.

4.10 Activiteitenbesluit – maatwerk (betreft ontwerp-omgevingsvergunningen/gemeente)

Voor de milieutoestemming is het Activiteitenbesluit van toepassing. In de stukken wordt aangegeven dat er mogelijk maatwerkvoorschriften gewenst of noodzakelijk zijn. Aangezien het milieu, bouw en planologische aspect voor de windmolens bij elkaar horen, was het prettig geweest als ook de melding en de opgestelde maatwerkvoorschriften openbaar en overlegd waren. Dan kan het hele pakket worden overzien. Er is nu een suggestie gedaan voor de strekking van de voorschriften. PTC Kampen blijft graag op de hoogte van de gestelde eisen, zodat een overwogen keuze gemaakt kan worden voor haar eigen bedrijfsvoering.

Reactie:

In de aanvraag is bewust gewerkt met een bandbreedte ten aanzien van de uiteindelijk definitief te kiezen turbines. Bij de beoordeling is uitgegaan van de maximale effecten die binnen deze bandbreedte voor de verschillende milieuaspecten kunnen optreden. Maatwerkvoorschriften zullen worden afgestemd op de definitieve turbinekeuze waardoor de effecten beperkt blijven tot hetgeen waar de aanvraag op ziet. Wij gaan er van uit dat het overleg tussen PTC en het Waterschap zich tot na die periode uitstrekt. Vooralsnog zien wij de maatwerkvoorschriften t.z.t als een formaliteit waarvoor wij de procedurevereisten in acht zullen nemen. Wij zullen u daarvan op de hoogte houden.

Deze zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de voorgenomen besluiten.

4.11 Overige zaken (betreft ontwerp-omgevingsvergunningen/gemeente)

PTC Kampen is niet tegen duurzame ontwikkelingen zoals windmolens en ziet zelfs mogelijkheden waarbij de beide projecten elkaar zouden kunnen versterken. Wij treden daarom graag in overleg om voor alle partijen een werkbare situatie te creëren, maar zien ons door de beperkt afgestemde publicatie van de ontwerp-beschikkingen genoodzaakt om zienswijzen in te dienen om de mogelijkheden voor de bedrijfsactiviteiten van PTC Kampen te waarborgen.

Reactie:

Hiervan wordt kennis genomen. De gemeente is gaarne bereid om in goed overleg met alle partijen tot een oplossing te komen waarbij de belangen van alle partijen worden betrokken.

De ingediende zienswijze is gedeeltelijk gegrond en leidt tot de volgende aanpassingen in de ontwerp-omgevingsvergunningen:

Op beide locaties geldt dat de 10-6 contour buiten de grens van de inrichting treedt. Binnen deze contour mogen geen kwetsbare bestemmingen zoals genoemd in het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (Bevi) voorkomen (anders dan tot de eigen inrichting behorend).

5. Hoeben Metalen, Oslofade 1 (zaaknr. 58650-2022 en 58656-2022)

5.1 Externe veiligheid – voorwaarden PR10-06 en PR10-05 contour (betreft ontwerp-omgevingsvergunningen/gemeente)

Tot onze verbazing staat er in de overwegingen behorende bij dit besluit de volgende zin: "Op beide locaties geldt dat de 10-6 contour buiten de grens van de inrichting treedt. Binnen deze contour mogen geen beperkt kwetsbare bestemmingen zoals genoemd in het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (Bevi) voorkomen (anders dan tot de eigen inrichting behorend). Deze gebruiksbeperking kan leiden tot planschade. De ligging van de 10-6 contour zal op de plankaart worden vastgelegd met de beperkingen die daar gaan gelden". Ons inziens is dit foutief opgenomen. Immers er mogen geen beperkt kwetsbare objecten binnen de 10-6 contour worden gebouwd. Binnen de 10-5 contour wel. Deze regel zou ons te veel beperkingen opleveren. Daarom dienen wij deze zienswijze in, dat wij deze tekst graag aangepast zien.

Reactie:

Het veiligheidsbeleid van de gemeente Kampen is vastgelegd in de door de raad op 29 mei 2013 vastgestelde nota: Kampen IJsselsterk veilig. Deze nota verzet zich tegen situaties waarbij de 10-6 contour buiten de inrichting zal komen te liggen tenzij er binnen deze contour (dus op terreinen van derden) zich geen (beperkt) kwetsbare objecten zullen vestigen (of aanwezig zijn). Voor de bestaande turbines is hier reeds van afgeweken (de 10-6 contour ligt buiten de grens van de inrichting) en voorgesteld wordt dat ook in deze situatie te doen door de raad bij de afgifte van de verklaring van geen bedenkingen tevens toe te laten staan dat de 10-6 contour buiten de inrichting komt te liggen en de 10-5 contour voor de turbine op het terrein van IJDT de eigen inrichtingsgrens voor maximaal 5 meter mag overschrijden op gronden van derden en voor WDOD een soortgelijke bepaling op te nemen waarbij de 10-5 en 10-6 contouren vastgelegd zijn op de bij de aanvraag behorende kaarten. In het bestemmingsplan zullen vervolgens deze contouren worden vastgelegd.

In de conceptvergunning staan abusievelijk beperkingen genoemd ten aanzien van wat mogelijk is binnen de 10-6 contour. Deze beperkingen gelden echter alleen binnen de 10-5 contour conform het gestelde in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI).

De tekst zal daarom worden aangepast.

De ingediende zienswijze is gegrond en leidt tot de volgende aanpassingen in het ontwerp-besluit:

Binnen de 10-6 contour zijn geen kwetsbare objecten toegestaan zoals gedefinieerd in het Bevi

Binnen de 10-5 contour zijn geen kwetsbare en geen beperkt kwetsbare objecten toegestaan zoals gedefinieerd in het Bevi.

6. Natuurvereniging IJsseldelta (zaaknr. 62693-2022 en 62695-2022)

6.1 Natura 2000 en foerageren (betreft ontwerp-ontheffingen Wnb/provincie)

De windturbines zijn dichtbij Natura 2000 gepland. Omdat nog niet duidelijk is welk type windmolen wordt gerealiseerd, is beoordeling nog niet mogelijk. Foerageren in de uiterwaarden wordt risicovol doordat de turbine dichtbij is.

Reactie:

Beoordeling kan wel plaatsvinden omdat de beoordeling in de voortoets is gebaseerd op de weergegeven range van maten van de te realiseren windmolens. Hierdoor is er een worst case situatie beoordeeld. Deze beoordeling is gericht op alle mogelijke effecten op het Natura 2000-gebied, inclusief risicovol foerageren.

Het terrein waar de voorgenomen windturbines zijn gesitueerd, is geen Natura 2000-gebied. Maar het dichtstbij gelegen N2000-gebied, Rijntakken, is op (zeer) korte afstand van dit terrein gelegen. Op grond van artikel 2.7 van de Wet natuurbescherming is een vergunning noodzakelijk als er significante effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied (of gebieden) kunnen ontstaan. De instandhoudingsdoelstellingen zijn die specifieke habitattypen en soorten waarvoor de gebieden zijn aangewezen. Dit is in de aanvraag nader onderzocht. In de aanvraag is een voortoets opgenomen waarin de mogelijke effecten op het dichtstbij gelegen Natura 2000-gebied, Rijntakken, en de verderop gelegen Natura 2000 gebieden zijn beschouwd (deze zijn opgenomen in hoofdstuk 9 en 10 van het rapport Natuurtoets twee windturbines Kampen). De voortoets beschrijft de effecten van de windmolens aan de Oslokade 2 en Oslokade 9 samen. Op basis van de voortoets is een aanvraag niet noodzakelijk omdat er geen significante effecten van deze windmolens worden verwacht. De provincie Overijssel heeft deze toetsing positief beoordeeld. In de ontheffingen is deze beoordeling weergegeven in overweging "C.1.2.3 Relevante overige besluiten".

Deze zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de voorgenomen besluiten.

6.2 De 1% norm is niet toepasbaar, hierdoor zijn de effecten van sterfte onderschat. Er moet een andere methode van toetsing toegepast worden (betreft ontwerp-ontheffingen Wnb/provincie)

Reactie:

De provincie is van oordeel dat de ORNIS-methode toepasbaar is als eerste veilige grens om de additionele sterfte te toetsen. Dit omdat de verwachte effecten van de windturbines aan/ nabij Oslokade 2 en 9 leiden tot een beperkte sterfte zodat hierdoor de staat van instandhouding van de betrokken soorten niet in gevaar komt. (de aanvrager is gevraagd om een reactie, deze is in onderstaande tekst verwerkt.)

In de zienswijze wordt een artikel aangehaald in het blad Toets. Dit artikel in Toets ziet nog op de vrijstellingsregeling die er was bij de Flora en faunawet. Daarnaast concludeert het artikel dat voor soorten die onder de 1%-norm blijven, vaststaat dat de populatieomvang niet wordt beïnvloed. Wel wordt aangeraden hier ontheffing voor aan te vragen omdat er twijfel is over het al dan niet opzettelijk doden. De aanvraag is gericht op de slachtoffers die gedurende de levensduur van de windturbines kunnen worden verwacht. Er worden geen slachtoffers verwacht, gedurende deze levensduur, waarvoor geen ontheffing is aangevraagd.

Het artikel van de WUR waarnaar wordt verwezen (Schippers et al, 2020) is bij ons bekend. Het artikel concludeert dat de normen die in de beoordelingspraktijk worden toegepast niet veilig genoeg zijn en (bij het opvullen van de normen) kunnen leiden tot aanzienlijke effecten op populaties.

Wij menen dat deze conclusie niet voor de 1%-mortaliteitsnorm geldt/ of kan worden getrokken op basis van de analyse in het WUR-artikel. Dit omdat de wijze waarop de onderzoekers 1% extra sterfte in de populatiemodellen hebben verwerkt niet overeenstemt met de wijze waarop de 1%-mortaliteitsnorm in de beoordelingspraktijk wordt berekend. In het WUR onderzoek wordt (naast adulte sterfte ook) de sterfte van jonge vogels meegenomen, terwijl de 1%-mortaliteitsnorm gericht

is op adulte sterfte. Daardoor is in het WUR-artikel het effect van een (veel) hogere sterfte dan volgens de 1%-mortaliteitsnorm is 'toegestaan' getoetst. Voor de spreuk is het verschil het grootst en is de in het artikel getoetste additionele sterfte ruim 5x zo hoog als de 1%-mortaliteitsnorm.

Ook wordt in het WUR artikel aangegeven dat bij de 1%-mortaliteitsnorm geen rekening wordt gehouden met dichtheidsafhankelijke processen. Volgens het WUR-artikel kan dit leiden tot onderschatting van de effecten, maar in feite betekent dit juist dat de beoordelingspraktijk strenger is dan wanneer wel rekening gehouden zou worden met dichtheidsafhankelijkheid. Met dichtheidsafhankelijkheid kunnen afnemende populaties namelijk compenseren voor additionele sterfte door een toename in reproductie als gevolg van afnemende concurrentie.

In het WUR-artikel presenteren de onderzoekers een alternatieve sterftenorm. De aanvrager wijst er in de gevraagde reactie op dat deze om de volgende redenen in de praktijk niet toepasbaar :

- input 1: groeisnelheid bij lage dichtheid – deze is veelal onbekend en moeilijk meetbaar
- input 2: acceptabele afname van de populatie als gevolg van de extra sterfte. Voor het bepalen hiervan bestaan geen richtlijnen, waardoor de toetsing arbitrair wordt
- volgens auteurs alleen geschikt voor populaties waarvan de groei dichtheidsafhankelijk is (veelal onbekend)
- enkel geschikt voor broedpopulaties, terwijl ook vaak effecten op niet-broedvogelpopulaties getoetst moeten worden.

Daarnaast wijzen wij u erop dat de Raad van State eerder (ECLI:NL:RVS:2020:2384, r.o. 9.2) ten aanzien van vorenbedoeld WUR-artikel heeft geoordeeld dat 'de Afdeling uit dit artikel dan ook niet kan concluderen dat het 1%-mortaliteitscriterium moet worden losgelaten. Wetenschappelijk tegenbewijs voor het hanteren van dit criterium in verband met de staat van instandhouding is er niet, afgezien van de conclusie dat dit criterium omzichtig moet worden gebruikt.'

Wij wijzen er daarbij op dat het criterium in deze procedures omzichtig is toegepast, nu ook in samenhang met andere windturbines in de omgeving, de 1% van de natuurlijke sterfte van de aangevraagde soorten niet eens wordt benaderd. De daadwerkelijk verwachte sterfte is een fractie van de 1% van de natuurlijke sterfte, ook in cumulatie met andere windmolens in de omgeving.

Deze zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de voorgenomen besluiten.

6.3 Stilstandvoorziening kan slachtoffers onder vleermuizen verminderen / conclusie 2: plan leidt tot onaanvaardbare sterfte onder vleermuizen (betreft ontwerp-ontheffingen Wnb/provincie)

Reactie:

Wij onderschrijven de conclusie dat er sprake is van onaanvaardbare sterfte onder vleermuizen niet. In de ontwerp-ontheffingen Wnb is afgewogen dat de sterfte verwaarloosbaar is en de (lokale) staat van instandhouding van vleermuizen niet in gevaar komt door de te plaatsen turbines, ook niet in combinatie met andere recent vergunde te realiseren turbines in de omgeving (cumulatief). Hierdoor is er geen aanleiding om mitigerende maatregelen op te leggen.

Deze zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de voorgenomen besluiten.

6.4 maatregelen vogelaanvaringen. / conclusie 2: plan leidt tot onaanvaardbare sterfte onder vogels (betreft ontwerp-ontheffingen Wnb/provincie)

Reactie:

De natuurvereniging acht op basis van de locatie (nabij de IJssel) het noodzakelijk dat maatregelen worden genomen om vogelaanvaringen te beperken, zoals een stilstandvoorziening en/of het zwart verven van een wiek. Ook zou er sprake zijn van onaanvaardbare sterfte onder vogels. Wij onderschrijven deze conclusie niet. Deze noodzaak om maatregelen te treffen volgt niet uit de aanvraag en de toetsing. Het aantal verwachte slachtoffers is gering en leidt niet tot significante effecten op het Natura 2000-gebied, of tot verslechtering van de staat van instandhouding van de betrokken vogelsoorten waarvoor ontheffing is aangevraagd. Hierdoor is er geen aanleiding om mitigerende maatregelen op te leggen. In de toetsing is niet alleen ingegaan op de totale aantallen slachtoffers maar ook op de soortverdeling en de betekenis van de extra sterfte voor de staat van instandhouding.

De maatregel van een stilstandvoorziening voor vogels is buitenproportioneel, gezien de investering en opbrengstverlies in vergelijking met de te verwachte aantallen slachtoffers.

Het zwart verven van een wiek lijkt een eenvoudig toepasbare methode. In tegenstelling tot wat in de zienswijze wordt beweerd, is er in Nederland nog geen ervaring met het zwart verven van een wiek. Het onderzoek in Noorwegen is bekend en is aanleiding geweest voor een experiment met het toepassen van deze maatregel in de Eemshaven. In het onderzoeksplan voor dit experiment is aangegeven dat voordat deze techniek op grote schaal in Nederland ingezet kan worden, onderzocht moet worden wat de effecten van een zwarte wiek in de situatie in Nederland zijn. In Nederland komen deels andere vogelsoorten voor. Daarnaast is het landschap heel anders dan in Noorwegen en speelt bijvoorbeeld de nachtelijke vogeltrek ter hoogte van de wieken ook een belangrijke rol in de vogelsterfte. Ook is er meer kennis nodig over de praktische en financiële uitvoerbaarheid van de zwarte wiek. Het onderzoek bestaat uit drie delen: onderzoek van slachtoffers, onderzoek naar veiligheid voor luchtvaart en onderzoek naar het landschap. Op dit moment loopt het onderzoek nog, de afronding wordt in 2024 verwacht. Afhankelijk van de resultaten van het onderzoek kan worden overwogen de maatregel in te zetten. Ook de provincie Overijssel faciliteert dit onderzoek. Voor achtergrondinformatie zie:

<https://www.provinciegroningen.nl/actueel/nieuws/nieuwsartikel/onderzoek-naar-effecten-zwarte-wiek-bij-windturbines/>

Deze zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de voorgenomen besluiten.

6.5 Windenergie Gevoeligheidskaart (betreft ontwerp-ontheffingen Wnb/provincie)

Reactie:

De zienswijze verwijst naar de hoge regionale gevoeligheid zoals is weergegeven op de kaart. De gevoeligheidskaart is echter geen vervanging van een individuele toetsing zoals deze is uitgevoerd bij de aanvraag van deze ontheffingen. Wij verwijzen naar de disclaimer die in het achtergronddocument is opgenomen (paragraaf 4.3). Hierin is onder andere aangegeven dat gepresenteerde kaartbeelden geen inschattingen bevatten over werkelijke sterftetekansen door aanvaringen en ook geen vervanging daarvan zijn. Dit betekent dat met de gepresenteerde informatie geen inschattingen kunnen worden gemaakt wat een plaatsing van windturbines betekent voor lokale, regionale of landelijke populaties van de gevoelige soorten. Daarnaast dienen de kaarten niet ter vervanging van (meer gedetailleerde) studies die nodig zijn om mogelijke effecten van windturbine(parken) op specifieke planlocaties en soorten in te schatten.

Deze analyse heeft met het onderzoek dat ten grondslag ligt aan de aanvraag wel plaatsgevonden. Wij zijn van oordeel dat wij ons terecht daarop kunnen baseren bij onze toetsing.

Voor wat betreft het gesuggereerde opvallende verschil in het kaartbeeld tussen landelijk en regionaal belang, is dit te verklaren door de schaal. Deze loopt landelijk van 0-5, waarbij in de regio alleen de (lagere) waarden 0-2 voorkomen.

Deze zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de voorgenomen besluiten.

6.6 geen voorziening opgenomen om vogel- en vleermuisaanvaringen te voorkomen (betreft ontwerp-ontheffingen Wnb/provincie)

Reactie:

De zienswijze vraagt om mitigerende maatregelen toe te passen om vogel- en vleermuisaanvaringen te voorkomen. Hiervoor verwijzen wij naar onze reactie bij 3, 3b en 4. In aanvulling merken wij op dat een (stilstand)voorziening voor vogels en vleermuizen niet noodzakelijk is. Dit omdat de staat van instandhouding niet in gevaar komt.

In een dergelijke situatie, dat de staat van instandhouding niet in gevaar komt, is het opleggen van een maatregel vanuit zorgplichtbeginsel wel mogelijk, maar dan moet er wel een belangenafweging aan ten grondslag liggen (Slufter II uitspraak ECLI:NL:RVS:2018:2772). Dit is in de overwegingen wel genoemd, maar behoeft mogelijk verduidelijking. In de Slufter II uitspraak is aangegeven dat het opleggen van maatregelen wel kan, ook al komt de staat van instandhouding niet in gevaar, mits er een belangenafweging aan ten grondslag ligt.

Het doel van het project is het opwekken van duurzame energie. In de periode dat een stilstandvoorziening werkt, zal de opbrengst afwezig zijn. Daarnaast kennen de systemen aanvangskosten. Wij hebben de initiatiefnemer gevraagd een indicatie van de kosten te geven. De kosten van een stilstandvoorziening voor vleermuizen zijn in de orde van 1% opbrengstverlies, die voor vogels enkele procenten. Dit zal gaan om aanzienlijke gemiste energieopbrengsten (zowel in capaciteit en geld uitgedrukt). Daar komt bij dat deze opbrengstvermindering niet ten bate komt van het klimaat, wat een ongewenst maatschappelijk effect geeft.

Tegenover deze financiële en maatschappelijke kosten staat een gering effect van een stilstandvoorziening. Er is volgens de natuurtoets in de aanvraag geen sprake van gestuwde trek of grote aantallen vogels en vleermuizen die over het bedrijfsterrein vliegen.

Deze zienswijze 6.6 leidt tot een wijziging in de ontheffingsbesluiten. Bij C 3.1.7. zorgplicht is weergegeven waarom de provincie, aanvullend op het oordeel dat de staat van instandhouding niet in gevaar komt door de windmolens, geen additionele maatregelen opleggen.

6.7 hoge turbines doen afbreuk aan het cultuurhistorisch beeld van het Kampereiland (betreft ontwerp-omgevingsvergunningen/gemeente)

Reactie:

Dit is geen toetsingskader voor de Wet natuurbescherming. Voor de twee windturbines is een landschappelijke analyse uitgevoerd. Hoewel de nieuwe turbines groter zijn van formaat dan de bestaande, is dit verschil op grotere afstand nauwelijks waarneembaar. Uit de gemaakte visualisaties blijkt dat vanaf het open omringende landschap de nieuwe turbines nauwelijks extra impact hebben en opgaan in het bestaande cluster van turbines.

Deze zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de voorgenomen besluiten.

